

Asia: VN/20569/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi lastensuojelulain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pikassos, Sosiaalialan osaamiskeskus Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Satakunnassa korostaa jälkihuollon asiakkaan tilanteiden monitoimijaista kontekstia jälkihuollon sosiaalityölle erityisiä haasteita asettavana toimintaympäristönä. Asiakkaan, jälkihuollon ammattihenkilöiden sekä muiden yhteistyökumppaneiden yhteisen työskentelyn käynnistäminen, yhteisen suunnan löytäminen ja siihen sitoutuminen vievät aikaa ja vaativat eri toimenpiteitä tai niiden uusimista. Esimerkkeinä yhteistyö Kelan, järjestöjen, koulutus- ja työllisyyspalvelujen kanssa.

Sosiaalityö luottamukseen perustuvana vuorovaikutussuhteisena auttamistyönä vaatii yleisesti aikaa ja läsnäoloa asiakkaan kanssa sekä yhteisen ymmärryksen muodostamista asiakkaan ja hänen läheissysteeminsä voimavaroista ja ongelmista. Jälkihuollon sosiaalityössä ajan ja läsnäolon merkitys korostuu, sillä asiakasryhmässä on erityisen paljon ihmisiä, jotka kärsivät vakavista traumaista, jossa osansa on heidän kasvunsa ja kehityksensä vaarantaneilla tekijöillä ja juurisyillä sekä osansa palvelujärjestelmän aikaisemmassa epäonnistumisessa heidän ongelmiansa ennaltaehkäisyssä, niiden korjaamisessa ja asiakkaan ja hänen läheistensä resilienssin vahvistamisessa. Nykyisen lainsäädännön osoittama 25 vuoden enimmäisikäraja jälkihuollon sosiaalityön ja palvelujen saamiseksi on kasvattanut merkittävästi jälkihuollon sosiaalityön tavoitteiden saavuttamisen mahdollisuuksia, joka keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä vähentää kansalaisten syrjäyttämistä ja laskee yhteiskunnalle sosiaalisista ongelmista ja pahoinvoinnista aiheutuvia kustannuksia.

Pikassos kiinnittää huomiota lastensuojelun jälkihuollon kehittymiseen ja kehittämiseen sosiaalityön ja sosiaalihuollon erityisalana. Jälkihuollon erityiskysymyksissä työskentely ja asiakkaiden erityistarpeisiin vastaamisen kehittäminen oli jäänyt verrattuna muihin lastensuojelun sosiaalityön osa-alueisiin orpoon osaan ennen jälkihuollon ikärajan nostamista nykyiseen 25 ikävuoteen. Pikassos vastustaa jälkihuollon ikärajan laskemista ja puoltaa sen säilyttämistä nykyisellään lapsenoikeusperusteisuuden lisäksi myös jälkihuollon sosiaalityön kehittämistarpeen näkökulmasta. Nykyinen 25-vuoden ikäraja on ollut vuodesta 2020 alkaen voimassa eikä tässä ajassa ole ehditty

keräämään tutkimuksellista näyttöä riittävästi toimenpiteen vaikutuksista, vaikuttavuudesta tai kustannusvaikuttavuudesta. Mikäli ikärajaa lasketaan, laskennalliset säästöt siirtyvät todennäköisesti menoiksi muualle kuten aikuissosiaalityöhön.

Tuominen Tuula
Pikassos Oy